

APEL PUBLIC

către Președintele Republicii Moldova

de a verifica informațiile despre candidații la funcția de judecători și admiterea în sistem doar a celor cu reputație ireproșabilă

Copie:

Consiliul Superior al Magistraturii
Serviciul de Informații și Securitate

29 septembrie 2014

La 17 septembrie 2014, Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) a propus Președintelui Republicii Moldova numirea, pe un termen de 5 ani, în funcția de judecător în diverse judecătorii din mun. Chișinău a următorilor candidați: Petru HARMANIUC (Judecătoria Rîșcani), Lucia BAGRIN (Judecătoria Centru), Corneliu CREȚU (Judecătoria Centru), Maria COZMA (Judecătoria Ciocana) și Natalia BERBEC (Judecătoria Buiucani) (hotărârile CSM nr. 733/24, 734/24, 735/24 și 736/24).

Încă în vara anului 2013, în mass-media au apărut mai multe informații care ridică diverse suspiciuni în ceea ce privește integritatea și reputația persoanelor sus-menționate.¹ În special, informațiile se referă la averi ce nu corespund veniturilor sau averi nedeclarate, conflicte de interese, relații cu persoane controversate, precum și pretinse implicări în activități ilegale. În unul dintre articole, se menționa că informațiile compromițătoare au fost prezentate chiar de Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (SIS). Având în vedere faptul că în articolul de presă era anexată copia scrisorii SIS, acesta pare a fi destul de credibil și suficient pentru a pune la dubiu integritatea candidaților propuși de CSM la 17 septembrie 2014 spre a fi numiți în funcția de judecător.

Atât legislația națională, cât și standardele internaționale prevăd că la funcția de judecător pot candida persoane care au reputație ireproșabilă. Art. 6 alin. (1) al Legii cu privire la statutul judecătorului din 20 iulie 1995 și pct. 9 lit. e) al Regulamentului CSM cu privire la criteriile de selecție, promovare și transferare a judecătorilor prevăd că candidatul la funcția de judecător trebuie să aibă reputație ireproșabilă. Legea cu privire la statutul judecătorului mai prevede la art. 10 alin. (1) că procesul de selectare a candidaților la funcția de judecător se desfășoară potrivit unor criterii bazate pe merit, ținând seama de pregătirea profesională, de integritatea, capacitatea și eficiența candidaților. Instituțiile Consiliului European au menționat în diverse acte internaționale că *„deciziile privind selecția și cariera judecătorilor trebuie să se întemeieze pe criterii obiective prestabilite de lege sau de către autoritățile competente. Astfel de decizii trebuie să se bazeze pe merit, având în vedere calificările, abilitățile și capacitatea necesară pentru a judeca prin aplicarea legii în același timp cu respectarea demnității umane”*.²

La adoptarea hotărârilor de propunere de numire în funcția de judecător a persoanelor sus-menționate, CSM nu s-a expus asupra integrității sau reputației acestora. CSM nu a răspuns în niciun fel la informațiile compromițătoare făcute publice în presă în privința acestor persoane mai bine de un an în urmă. Astfel, suspiciunile cu privire la lipsa de integritate a acestor candidați nu au fost clarificate în niciun fel.

¹ Jurnal.md, „Aspiranți la funcția de judecător, cu trecut dubios // Document SIS”, 5 august 2013, disponibil la:

<http://jurnal.md/ro/news/aspiran-i-la-func-ia-de-judecator-cu-trecut-dubios-document-sis-1154619/>,

Ziarul de Gardă, „Viitori judecători – cu case de milioane, automobile de lux și cu firme în SUA”, 25 iulie 2013, disponibil la:

<http://www.zdg.md/investigatii/viitorii-judecatori-cu-case-de-milioane-automobile-de-lux-si-cu-firme-in-sua>.

² Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni, Avizul nr. 1 (2001) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului European referitor la standardele privind independența puterii judecătorești și inamovibilitatea judecătorilor, Strasbourg, 23 noiembrie 2001, para. 17; Comitetul de Miniștri al Consiliului European, Recomandarea CM/Rec(2010)12 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la judecători: independența, eficiența și responsabilitățile, para. 44; Comisia Europeană pentru Democrație prin Lege (Comisia de la Veneția), Raport adoptat de Comisia de la Veneția la a 70-a sesiune plenară, (Veneția, 16-17 martie 2007), para. 37.

Mai mult ca atât, la concursurile de suplینire a funcțiilor de judecător din data de 17 septembrie 2014, CSM a propus spre numire în funcția de judecător unii candidați cu un punctaj mai mic acordat de Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor, pe când alții cu un punctaj mai mare nu au fost propuși spre numire în funcția de judecător.³ CSM nu a adus motive în susținerea acestei hotărâri.

Organizațiile semnatare își exprimă îngrijorarea în legătură cu propunerea de numire în funcția de judecător a unor persoane asupra cărora planează dubii rezonabile privind integritatea acestora. Lipsa de transparență din partea CSM privind motivarea alegerii unor persoane cu punctaj mai mic, corelat cu informația publică despre lipsa de integritate a acestor persoane, ne fac să concluzionăm că alegerea acestora s-a făcut cu încălcarea legislației naționale și a standardelor internaționale. Actualmente, justiția se află pe calea unor reforme extrem de complicate în cadrul cărora sistemul justiției încearcă să recapete încrederea societății. Or, numirea în funcții de judecători a unor persoane compromise, în condiții de lipsă totală de transparență, poate afecta în mod irecuperabil încrederea în justiție și reduce semnificativ efectele pozitive așteptate în urma reformei sectorului justiției.

Semnatarii solicită respectuos Președintelui Republicii Moldova:

1. Verificarea corectitudinii și veridicității informației făcute publice în privința următoarelor persoane propuse de CSM pentru a fi numite în funcția de judecător: Petru HARMANIUC, Lucia BAGRIN, Corneliu CREȚU, Maria COZMA și Natalia BERBEC;
2. În cazul în care informația în privința persoanelor menționate ridică suspiciuni de lipsă de integritate sau reputație ireproșabilă, să refuze numirea acestora în funcția de judecător.

ORGANIZAȚIILE SEMNATARE:

- Amnesty International Moldova,
- Asociația Obștească „Ambasada Drepturilor Omului”,
- Asociația Obștească „Centrul de Apărare a Drepturilor Pacienților și Invalizilor”,
- Asociația „PROMO-LEX”,
- Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER),
- Asociația Presei Independente (API),
- Centrul de Drept al Femeilor (CDF),
- Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM),
- Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO),
- Centrul Pro Marshall,
- Centrul Tehnologii Informaționale și Analitice în promovarea antreprenorialului (CTIA),
- Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM),
- ONG „Terra-1530”,
- Transparency International Moldova,
- Uniunea Juriștilor din Moldova.

Persoană de contact:

Ion GUZUN, consilier juridic, Centrul de Resurse Juridice din Moldova, tel.: 022 843 601, email: ion.guzun@crjm.org

³ Potrivit pct. 6 al Regulamentului CSM cu privire la criteriile de selecție, promovare și transferare a judecătorilor, candidații la funcția de judecător trebuie să acumuleze cel puțin 70 puncte pentru a fi admiși la concurs. Candidații menționați în apel au acumulat următorul punctaj: Petru HARMANIUC - 70 puncte, Lucia BAGRIN - 83,5 puncte, Corneliu CREȚU - 70 puncte, Maria COZMA - 71,5 puncte și Natalia BERBEC - 87,5 puncte. Din hotărârea CSM nr. 736/24 din 17 septembrie 2014, reiese că la concursul de suplینire a funcțiilor vacante de judecător la Judecătoria Ciocana, unul dintre candidații numiți a fost Maria COZMA cu 71,5 puncte, pe când alți candidați, cu punctaj mai mare, Olga BEJENARI cu 72,5 puncte și Sergiu SUVAC cu 75 puncte, nu au fost numiți în nicio judecătorie potrivit hotărârilor emise în acea zi. De asemenea, potrivit hotărârii CSM nr. 735/24 din 17 septembrie 2014, CSM a propus să fie numit judecător Petru HARMANIUC care avea 70 de puncte, deși a existat alt candidat Olga BEJENARI cu un punctaj de 72,5 puncte, care nu a fost aleasă de CSM în acea zi.